

Asia: VN/11255/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 § Määritelmät

-

6 § Valviran tehtävät

-

22 § Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

-

25 a § Savuttomia nikotiinituotteita koskevat vaatimukset

-

29 a § Ilmoitukset savuttomista nikotiinituotteista

-

29 b § Myyntimäärät savuttomista nikotiinituotteista

-

30 § Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

-

31 § Vähittäismyyntipakkauksia koskeva yleissäännös

-

39 a § Savuttoman nikotiinituotteen vähittäismyyntipakkauksen merkinnät

-

39 b § Savuttoman nikotiinituotteen vähittäismyyntipakkauksen muu ulkoasu

-

39 c § Savuttoman nikotiinituotteen ulkoasu

-

40 § Varoitusmerkintöjä koskeva poikkeus ulkomaanliikenteessä

-

44 § Vähittäismyynnin luvanvaraisuus

-

48 § Ilmoitus nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynnistä

-

50 § Tukkumyynnin ilmoituksenvaraisuus

-

52 a § Tupakkatuotteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden maustamiseen tarkoitettujen tuotteiden myyntikielto

-

53 § Kielto myydä alaikäiselle

-

58 § Etämyynnin kielto

-

59 § Tullihuutokaupalla myynnin kielto

Esityksessä ehdotetaan pykälää muutettavaksi niin, että se koskisi myös savuttomia nikotiinituotteita.

Tulli ehdottaa, että tässä yhteydessä ko. pykälä ulotettaisiin koskemaan myös tupakkalain 64 §:ssä mainittuja eräitä nikotiinia sisältäviä nesteitä. Pykälä koskee jo tupakkatuotteita, poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita, sähkösavukkeita ja nikotiininesteitä sekä esityksen myötä savuttomia nikotiinituotteita, mutta ei 64 §:ssä mainittua nikotiinia sisältävää nestettä, jonka nikotiinipitoisuus on yli 20 milligrammaa millilitrassa tai jolla on lääkelain 3 §:n 1 momentin mukainen käyttötarkoitus. On perusteltua ulottaa tullihuutokaupan myynnin kielto koskemaan kaikkia tuotteita, joiden maahantuonti on tupakkalaissa ja kielletty tai rajoitettu.

60 § Tukkumyynnin rajoitukset

-

62 § Alaikäisiä koskeva maahantuontikielto

Esityksessä ehdotetaan pykälää muutettavaksi niin, että se koskisi myös savuttomia nikotiinituotteita.

Tulli ehdottaa, että tässä yhteydessä alaikäisiä koskeva maahantuontikielto ulotettaisiin kattamaan myös tupakkalain 64 §:ssä mainittuja eräitä nikotiinia sisältäviä nesteitä. Tupakkalain 62 §:n alaikäisiä koskeva maahantuontikielto kattaa tupakkatuotteet ja nikotiininesteet sekä esityksen myötä savuttomat nikotiinituotteet, mutta ei 64 §:ssä mainittua nikotiinia sisältävää nestettä, jonka nikotiinipitoisuus on yli 20 milligrammaa millilitrassa tai jolla on lääkelain 3 §:n 1 momentin mukainen käyttötarkoitus. Tällä hetkellä 64 §:n 2 momentin poikkeus näiden nesteiden 1 momentissa säädettyyn maahantuontikieltoon soveltuu myös alaikäisiin. Tämä tuskin on ollut lainsäätäjän tarkoitus. Vaihtoehtoisesti kielto voitaisiin toteuttaa lakiteknisesti myös toisella tavalla, mutta kuitenkin niin, ettei alaikäinen saisi tuoda maahan minkäänlaisia nikotiinia sisältäviä nesteitä.

63 § Eräiden savuttomien tupakkatuotteiden maahantuontikielto

-

65 § Kielto tuoda maahan etäviestimen välityksellä hankittuja tuotteita

-

66 § Matkustajatuonnin aikarajat

Esityksessä ehdotetaan pykälää muutettavaksi niin, että se koskisi myös savuttomia nikotiinituotteita.

Tulli ehdottaa, että tässä yhteydessä ko. pykälä ulotettaisiin koskemaan myös tupakkalain 64 §:ssä mainittuja eräitä nikotiinia sisältäviä nesteitä. Pykälä koskee tupakkatuotteita ja nikotiininesteitä sekä esityksen myötä savuttomia nikotiinituotteita, mutta ei 64 §:ssä mainittua nikotiinia sisältävää nestettä, jonka nikotiinipitoisuus on yli 20 milligrammaa millilitrassa tai jolla on lääkelain 3 §:n 1 momentin mukainen käyttötarkoitus. Matkustajatuonnin aikarajojen säätäminen tupakkalain 64 §:ssä mainituille eräille nikotiinia sisältäville nesteille vähentäisi sähkösavukenesteiden maahantuonnin valvontaan liittyviä tulkintaongelmia.

67 § Matkustajatuonnin määrälliset rajat

-

74 § Yleiset tupakointikiellot

-

80 § Tupakointikieltoa koskevat opasteet

-

81 § Tupakointikieltojen toimeenpano

-

90 § Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

-

91 § Tupakkalain valvontamaksut

-

94 § Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

-

97 § Vähittäismyyntiluvan peruuttaminen

-

100 § Myyntikielto

-

109 § Tupakan myyntirikos

-

113 § Tupakointirikkomus

-

117 § Myyntipäällykset

-

118 § Hallussapitokielto

-

119 § Hävittäminen

Esityksessä ehdotetaan pykälää muutettavaksi niin, että se koskisi myös savuttomia nikotiinituotteita.

Tulli ehdottaa, että tässä yhteydessä ko. pykälä ulotettaisiin koskemaan myös tupakkalain 64 §:ssä mainittuja eräitä nikotiinia sisältäviä nesteitä. Pykälä koskee tupakkatuotteita, poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita, sähkösavukkeita ja nikotiininesteitä päällyksineen sekä esityksen myötä savuttomia nikotiinituotteita, mutta ei 64 §:ssä mainittua nikotiinia sisältävää nestettä, jonka nikotiinipitoisuus on yli 20 milligrammaa millilitrassa tai jolla on lääkelain 3 §:n 1 momentin mukainen käyttötarkoitus. On perusteltua ulottaa hävittäminen koskemaan kaikkia

tuotteita, joiden maahantuonti on tupakkalaissa kielletty tai rajoitettu ja joiden säilyttäminen voi olla ongelmallista.

Voimaantulo

-

Muuta kommentoitavaa?

Tulli valvoo tupakkalaissa säädettyjen maahantuontikieltojen ja -rajoitusten noudattamista. Näin ollen Tullin lausunto keskittyy pääasiassa esitysluonnoksessa ehdotettuihin maahantuontiin liittyviin säännöksiin.

Tuotteiden luonne ja käyttötarkoitus huomioiden on perusteltua, että nikotiinipussien ja niitä läheisesti muistuttavien tuotteiden sääntely sisällytetään tupakkalakiin esityksessä ehdotetulla tavalla, kyseisiin tuotteisiin tällä hetkellä sovellettavia tupakkalain säännöksiä kattavammin. Nikotiinipussien ja nuuskan samankaltaisuudesta johtuen on kannatettavaa, että nikotiinipussien matkustajatuontia koskevat rajoitukset ja etämyynnin kiello ovat lähes yhdenmukaisia nuuskan matkustajatuonnin rajoitusten ja etämyynnin kiellon kanssa. Nikotiinipussien ja nuuskan yhdenmukainen sääntely matkustajatuonnin määrällisten ja ajallisten rajoitusten, etämyyntikiellon sekä alaikäisiä koskevan maahantuontikiellon osalta vähentäisi kyseisten tuotteiden maahantuonnin valvontaan liittyviä tulkintaongelmia. Tulee kuitenkin huomioida, että valvonnallisesti on haasteellista, että savuttomia tupakkatuotteita saa tuoda määrärajojen puitteissa vain omaa henkilökohtaista käyttöä varten (63 §:n 2 momentti), mutta savuttomia nikotiinituotteita taas voisi esityksen mukaan tuoda määrärajojen puitteissa 67 §:n 2 momentin mukaan omaan käyttöön. Tupakkalain esitöiden mukaan omalla käytöllä tarkoitetaan tupakkalaissa valmisteverotuslakia vastaavasti paitsi yksityishenkilön henkilökohtaista käyttöä myös hänen perheensä käyttöä tai lahjaa. Huomionarvoista on myös se, että savuttomien tupakkatuotteiden matkustajatuonnille on säädetty kalenterivuorokausiraja, mutta vastaavaa rajoitusta ei esitetä savuttomille nikotiinituotteille.

Hallituksen esityksessä ehdotetut rajoitukset nikotiinipussien ominaisuuksille ja matkustajatuonnille sekä samanaikainen savuttomien tupakkatuotteiden, kuten nuuskan matkustajatuontiin kohdistuvan määrällisen rajoituksen tiukentaminen, voivat osaltaan luoda kannustimia kyseisten tuotteiden salakuljetukselle ja laittomalle kaupalle. Salakuljetuksen ja laittoman kaupan kannustimiin tulee vaikuttamaan myös parhaillaan valmisteltava tupakkaverolain muutos, joka koskee nikotiinipussien säätämistä tupakkaverotuksen piiriin, mikä tulee nostamaan Suomessa laillisesti myytävien nikotiinipussien hintaa. Nikotiinipussien ja nuuskan matkustajatuonnille ehdotetut uudet määrälliset rajoitukset vaikuttanevat toisaalta myös siten, että matkustajatuonnin määrärajoitusten puitteissa tapahtuva pienimuotoinen laiton tuonti kaupalliseen tarkoitukseen vaikeutuu.

Esityksen kohdassa 4.2.2 'Vaikutukset viranomaisten toimintaan' ei ole mainittu Tullia, vaikka esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös maahantuontisäännöksiä. Tulli valvoo tupakkalaissa säädettyjen maahantuontikieltojen ja -rajoitusten noudattamista. Tulli toimii myös

esitutkintaviranomaisena rajat ylittävien tullirikosten tutkinnassa. Esitys lisää valvojan viranomaisen työtä ja kustannuksia, kun valvonnan piiriin tulee kokonaan uusi nikotiinia sisältävä tuoteryhmä.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tupakkalakia pääasiassa savuttomia nikotiinituotteita koskien. Tulli ehdottaa, että samassa yhteydessä tarkasteltaisiin myös lainsäädäntöä, joka koskee tupakkalain 64 §:ssä mainittuja eräitä nikotiinia sisältäviä nesteitä, joiden nikotiinipitoisuus on yli 20 milligrammaa millilitrassa tai jolla on lääkelain 3 §:n 1 momentin mukainen käyttötarkoitus. Näiden nikotiinia sisältävien nesteiden maahantuontisäännöksissä on havaittu puutteita sekä epäohdonmukaisuutta, jotka on esitetty Tullin lausunnossa pykäläkohtaisesti. Samanaikaisesti Tulli on esittänyt valtiovarainministeriölle, että tupakkaverolain (1470/1994) 7 §:n 3 momentissa esitettyä sähkösavukenesteen määritelmää laajennetaan koskemaan myös höyrystettäväksi tarkoitettua nikotiinia sisältävää nestettä, jonka nikotiinipitoisuus on yli 20 milligrammaa millilitrassa.

Kallio Anna
Tulli.fi - Valvontaosasto